

Nr 601

Av herr **Spetz m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 100, med förslag om förbättrad taxeringskontroll.*

(Lika lydande med motion nr 729 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 100 föreslås bl. a. vissa ändringar av den 1956 antagna taxeringsförordningen. Denna, som trädde i kraft fr. o. m. 1 januari 1957, har sålunda varit bestående under så kort tid som tre år. Organisation av taxeringsrevisionen har under denna tid icke kunnat helt utbyggas. Någon samlad erfarenhet av hur systemet fullt utbyggt verkar finnes sålunda ännu ej. Den allmänna erfarenheten är dock att påtagliga resultat redan erhållits. Det kan då ifrågasättas om tillräckligt starka skäl finns för att göra ändringar i bestämmelser som knappast ännu trängt igenom bland de skattskyldiga.

I detta sammanhang kan då först diskuteras vissa principiella synpunkter. När taxeringsförordningen genomfördes byggde förslaget på ett förfarande så lika det allmänna rättegångsväsendet som möjligt. Detta måste innebära att taxeringsförordningen i fråga om bokföringsskyldighet, straffbestämmelser och utdömande av vite icke får avvika från vad som gäller i t. ex. bokföringslagen eller rättegångsbalken.

Tyvärre måste konstateras att det föreliggande förslaget i detta avseende icke fyller dessa krav.

Beträffande skyldigheten att föra räkenskaper innebär ändringen i § 20 jämfört med tillägget i § 121 att det skapas ett särskilt och därtill straffsanktionerat bokföringsinstitut för taxering. Detta kan från principiell synpunkt inte vara lämpligt. Även om vi inte vill motsätta oss en utökad redovisningsskyldighet, anser vi dock att dylika bestämmelser har sin plats i bokföringslagen och att det vore lämpligare att vid en översyn av denna lag, vilken från åtskilliga synpunkter framstår som föråldrad, få till stånd en samlad lagstiftning för bokföring och redovisningsskyldighet som kunde tillämpas såväl vid taxering som i andra sammanhang.

Då förslag om översyn av bokföringslagen väckts i motioner vid början av årets riksdag, framför vi här inte yrkande härom. Vi förutsätter att en sådan översyn kommer till stånd. I avvaktan på denna översyn, vilken torde kunna ske utan dröjsmål, bör särbestämmelser härom icke införas i taxeringsförordningen. Frågan om straffsanktion i anslutning till reformerade regler rörande bokförings- och redovisningsskyldighet bör lämpligen upptagas i detta sammanhang.

Samma är förhållandet beträffande utdömande av vite. Nu rådande praxis att vite ej utdömes därest föreläggandet iakttagits innan slutligt utslag givits överensstämmet med vad som gäller i 9 kap. 8 § rättegångsbalken. Regeringsrätten har också i ett den 18 oktober 1960 meddelat utslag gått på denna linje. Ändamålet med ett vitesföreläggande är ju att få fram en viss uppgift. Det finns då icke någon rimlig anledning att utdöma ett vite *sedan* den begärda uppgiften inkommit även om detta skett efter den förelagda tidsfristen. Det måste vara taxeringsintendentens och länsstyrelsens sak att inte förhåla tiden med anmälans ingivande och prövningen av vitets utdömande, så att den angivna tidsfristen icke onödigt förlänges.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 100 icke i oförändrat skick kunna bifallas besluta

att första stycket i 121 § måtte utgå samt att meningen »Har vitesföreläggande --- därigenom förfallit» i 124 § likaså måtte utgå, samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att vad ovan anförts i fråga om en utvidgad bokförings- och redovisningsskyldighet måtte upptagas i samband med en kommande översyn av bokföringslagen.

Stockholm den 7 april 1961

Gunnar Spetz

Gösta Jacobsson

Bengt Sjönell
